

Moslékország

VÁGVÖLGYI B. ANDRÁS

újságíró; rovata megjelenik havonta egyszer, szombaton

GONZO.HU

Rényi Péter, a Népszabadság akkori főszerkesztő-helyettese 1982 végén Nem babra megy a játék címen hosszú, denunciáns cikket rittyentett Konrád György ellenében. Konrád bűne az volt, hogy – szabadúszó íróként és a demokratikus ellenzék tagjaként – külföldi nyilatkozataiban kritikusan elemezte a magyarországi viszonyokat, melyek a „béketáboron” belül a disznóhúshoz jutás könnyített feltételei miatt lehettek ugyan irigyeltek, s ezt a nyugati sajtó is beszopta a gulyáskommunista és a „legvidámabb barakk a lágerben”

epitheton ornansokkal, ám a rögváló távol állt a „megvalósult szükség-szerűség birodalmától”, s ezt Konrád nem rejtette véka alá.

Jó tíz évre rá az uralgó MDF korifeusai nem győztek a szívükhöz kapkodni, a téma ismét Konrád volt, valamint **Eörsi István**, akik a német ZDF televízióknak nyilatkozva bíralták az Antall József vezette kormány bárgyú múltba révedését, csökkenten szimbolikus politizálását, s az ebből is következő komplett kormányzati inkompetenciát. Jó kis hazaárulózási kampány vette kezdetét a két szabadúszó író, a demokratikus ellenzék egykori tagjai ellenében. Simfelni az országot külföldön megbocsáthatatlan bűn, hazaárulás – harsogták az akkori kormányzati sajtó csahosai.

Sokáig azt hittem, hogy a hip-hop-kultúrának Magyarországon nincs esélye, s nem azért, mert nem volna erre alkalmas közeg, hanem azért, mert a magyar nyelv szóhosszúsági jellemzői és szintaktikai

szabályrendszere alkalmatlanná teszi e nyelvet a rapre. Piacorientált műmájér utánzatok, álmacsó szerencsétlenkedések láttak napvilágot, hogy aztán az ezredforduló után mégis legyőzessék minden akadály, legyen nekünk „magyar nemzeti hip-hop rap”, sajátlagos és egyedi. Most a Ludditák duó Porcogó című albumát hallgatom, a lemez egyik meghatározó számának címe: Moslékország. A Fiáth nővérek nem hagynak kétséget tárgyak felől: „Moslékország utolsó a sorban / tudom, hogy utolsó, de mindig élen járt a sportban.” Tudom, hogy egy országot számos dimenzióban lehet nézni és értelmezni, s Magyarországra is lehetséges – a „bok-

” **Meglep, hogy ez a „moslékországos” összevetés nemcsak a hip-hop szcéna jeleseit érinti meg, de olyan figurákat is, mint az ellenzék vezére.**

réta isten kalapján” és „a honfibú és honderű helye, a tejjel-mézrel folyó, noha vér- és könnyáztatta szentséges föld” értelmezések mellett – az Európai Unióban tiltott, noha érzésem szerint, bár nem vagyok szakember, a ma is használt sertésétkeltetési hulladék élelmiszerrel való összevetés. Ami meglep, az az, hogy ez a „moslékországos” összevetés nemcsak a hip-hop-szcéna jeleseit érinti meg, de olyan buzsaíki keresztöltéses, matyóhímzéses figurákat is, mint az ellenzék vezére. Ő ma, kimondva-kimondatlanul, egyként vallja magát a nyolcvanas évekbeli kádárista és a kilencvenes évekbeli antallista establishment örökösének, a szavazatnak nincsen szaga elv alapján, ugyanakkor, s ez a meglepő!, ma ő jár élen e hazában a „moslékországos” retorikában, melynek nemzetközi konzekvenciái is lehetnek, például a hitelminősítések területén. Akármibe olvas bele az ember, akárhová kapcsol, a Vezér nem hiszi el a gazda-

ság eredményeit, sor végén kullogó ótvár kis kreclinek látja e hont, tönk szélén álló országot, 1918-as, 1944-es viszonyokat vizionál. Kíváncsi lennék, Orbán Viktor ma min van (gondolom, kampányon), s noha engem honfiúi érzeményeimben bánt az ő hozzáállása, elismerem jogát, hogy a közös hazát sertésétkeltetési hulladék élelmiszerrel vesse össze, a véleménysszabadság körébe tartozónak tekintem jelenlegi gondolkodását. Rényi Péterrel és a kilencvenes évek eleji jobboldali publicisztikával ellentétben tehát semmi esetre sem gondolok rosszat róla kritikai közelítése miatt, hiszen a kritika joga legfontosabb és elemi jogosítványaink egyike, azon viszont eltűnődhetne ő, sine ira et studio, hogy vajon mi vezetett az általa képzelgett állapotokhoz. Az egyik értelmezés, amit a Ludditák adnak, s plauzibilisnek is tűnik, az az, hogy „a lugasba megodaszart a Csodaszarvas” (© Fiáth Titanilla & Fiáth Móki). ■